

چهل گنج

خپروونکی: انتشارات صدر

دویم چاپ پسرلی ۱۳۹۱ بازنویس: حسن ناصري

دچهل گنج ژباړه

(خلوبښت خزاني)

ژباړونکی: هوتک مينه وال

Download from: aghalibrary.cm

کلونه مخکي د احمد او جميلي په نامه بنځه او خاوند اوسېدل

احمد کم (کوم) خاص کسب او مهارت نه درلود. هغه یوازي یو بېل او کلنگ درلودل او تل به یې خپلي بنځي ته ویل: که مو چیري بخت راوینښ سي مور ته مخه کړي او په مخکه کې د کیندلو پر وخت خزانه پیدا کړم. هغه وخت به د تل لپاره روپی ولرو؛ او کولای سو د ژوند تر پایه ښه آرامه ژوند ولرو. خو دې خبرو جميله نه راضي کوله.

یوه ورځ د تل غوندي جميله عمومي حمام ته ولاړه. خو د ننوتلو د دروازي مخکي د حمام مسول یې مخه ونيول او ویې ویل: ته نسې کولای چي دننه ولاړه سي؛ ځکه چي نن ورځ ټوله حمام د سلطان فالگیر د بنځي په اختیار کي دی.

جميله چي ډېره خفه سول ویې ویل: څنگه مغروره او دهرڅه نه راضي! مگر هغه څوک ده؟ فقط زما خاوند یو بېکاره دی چي داسي کار نلري؛ او یا دا کار نسي کولای. په هر حال د جميلي دلایسه هیڅ نه راتله اړه سوله بېرته کور ته ولاړه سي. د راتلو په حال اولار کي ئې ټول سوچ په دې موضوع بوخت وو.

او د ځان سره به یې ویل ولي زما خاوند یو فالگیر ندی؟

په دې وخت کي چي ئې کله خاوند دکار د خوا راغی؛ او خپل لاسته راوړی مزد یې وربکاره کړ جميلي وویل: احمده! دې بې ارزښه سکې ته وگوره.

زه نور دا حالت نسيم زغملی؛ سر دسبا څخه بايد ښار ته ولاړ سې او پال وگورې. احمد په حيرانتيا وويل: جمیلې، مگر لیونی سوې یې؟ زه د پال کتلو په اړه هیڅ نه پوهېږم.

جمیلې وويل: اړتیا نده پوه سې. یوازي بس ده چې د پال کتلو خاصه مری واچوې او څه چې ریشتیا ته نژدې وه کرار ووايې. داسي چې واضح نه ئي. یا به دا کار کوې، یا مي زه دپلار کورته ځم. داغسي وه چې دا بله ورځ سهار، احمد بیل او کلنگ وپلورل. او دهغو په روپو یې د پال کتلو خاصه تخته او جامي واخیستلې؛ او همداسي چې جمیلې ويلي وه. په ښار کي د عمومي حمام په دروازه کي کښېناستی.

ډېر وخت نه وو تېر سوی چې ویې لیدل چې د پاچا د وزیرانو د یوه وزیر ښځه د ده خواته راروانه وه. احمد ډېر وارخطا اولاس و پښه سو.

د وزیر ښځه ورته مخ ته راغله او ویې ويل: ای پال کتونکې ته باید زما سره مرسته وکړې تر څو مي گوتمی پیدا کړم. نن سهار چې حمام ته راتلم ډېره گرانه گوتمی راسره وه. خو اوس ورکه سوې ده. هیله کوم هغه راته پیدا کړه

احمد ستړی اسویلی وکښې؛ او مری یې واچول.

هغه په داسي حال کي چې سوچ ئې کوی چې څه ووايي، نابېره یې د ښځي د جامو پر لستوني سترگي ولگېدې او ویې لیدل چې یوه برخه یې سوری ده.

احمد دڄان سره سوچ وکړ او داسي يې ښکاره کړه چې څه يې ذهن ته رسيدلي. ورنژدې سو. کرار ئې وويل: مېرمني! زه يو سوری وينم. دوزير ښځي سر ورته نژدې کړ تر څو ئې په سمه توگه واوري؛ ويې پوښتل: خشي؟ احمد وويل: يو سوری، يو سوری!

د وزير ښځه د دې خبري په اورېدو سره خوشاله سوه او ويې ويل: سې سمه ده. په ياد مي راله چې ما چيري ايښې ده. او په ډېر تلوار حمام ته ولاړه او گوتمی يې راواخيستله چې د حمام د ديوال په سوري کي يې ايښې وه.

بيا بېرته احمد ته ورغله او ويې ويل: شکر خدايه هغه مي پيدا کړه تا د هغه ځای سې وويل.

په داسي حال کي چې د حيرانتيا څخه د احمد خوله خلاسه پاته وه؛ د وزير ښځي هغه ته د طلا يوه سکه ورکړله او ولاړه.

هغه شپه چې جميلې هغه سکه وليدل؛ او دا کيسه يې چې واوړېده ډېره خوشاله سوه. او ويې ويل: احمده! ودي ليدل ستونزه يې نه درلوده.

احمد وويل: دا ټوله دالله مهرباني وه؛ چې نن يې زموږ سره مرسته وکړه؛ خو نور د داسي کار کولو توان نلرم.

جميلې په خفه توب وويل: دا خبره مکوه! زما سره مينه لرې او غواړي زما سره ژوندوکړې، خامخا به سبا هم ښار ته ځي او پال به گورې.

د دې مسلې په نیمه شپه د هغې شپې د پاچا خزانه د مانۍ سه غلا سوله.

څلوېښتو غلو، څلوېښت صندوقه (صندوقه) طلا او جواهر د مانۍ څخه ويستل.

د راتلونکي ورځي په سهار د غلا د مسلې څخه پاچا خبر کړل سو؛ او پاچا امر وکړ چي د دربار لوی پال کتونکی او دهغه لاس نیونکي راتول کړي او ماته یې راوړي. د ښار ټول پال کتونکي راغلل او مری یې واچول خو گټه یې نه درلودل ځکه چي هیڅ یوه و نه سو کړلای د غلو پټ ځایونه او خزانه پیدا کړي.

پاچا چي په خښم سو چیغه یې کړه. دا ټول چل ورکوونکي ونیسی او بند خوني ته یې واچوی.

په دې حال کي یې پاچا ته خبر ورکړ چي په دې ورځو کي په ښار کي یو پال کتونکی پیدا سوی چي توانیدلی د وزیر د ښځي ورکه گوتمی پیدا کړي.

پاچا خپل دوه ساتونکي ورولبړل تر څو هغه راوړي.

احمد چي کله د پاچا مخ کي ودرېدی دبېري ئې پښې او لاسونه برېدل.

پاچا وویل: ځوانه پال کتونکې! زما څلوېښت صندوقه د طلا و جواهراتو غلاسوي دي.

ستا څخه غواړم چې دغلو پټ ځای راوښايې. احمد بي له دې چې سوچ وکړي ژرئې وويل: گرانه پاچا بي غمه سه زه خامخا د څلوېښتو غلو پټ ځای درته پيدا کوم.

پاچا وويل: د حيرانتيا وړ ده! هيڅ چا ونه سو کولای څه وکړي او ته په داسي آسانۍ ادعا کوې چې کولای سي هغه پيدا کړې.

احمد د دې خبري په اورېدو سره لا بهري واخيستی خو چاره يې نه درلوده نو ويې ويل: زه خپل ټوله هڅه او کوشښ کوم تر څو هغه پيدا کړم خو دا کار وخت غواړي. پاچا وويل: څونه؟ احمد سوچ وکړ او ويې ويل: زما گرانه پاچا! څلوېښت ورځي، د هر يوه دپاره يوه ورځ پاچا وويل: څلوېښت ورځي ډېر وخت دی خو چاره نسته يوازي په دې شرط چې هغه په دې وخت کي خامخا پيدا کړې که بريالی سوې پولداره به سي خو که دا کار ونسي کړای د نورو پال کتونکو غوندي به د ژوند تر پايه په بندخونه کي پوست واچوې. احمد سر وښوروی او په ناهيلۍ سره د مانۍ څخه ووتی او کورته ولاړی.

دا چې کورته رادننه سو په ويرجن حال يې جميلې ته وويل: وگوره جميلې دا سر خوروی هم تا راته جوړ کړی؛ پاچا څلوېښت ورځي ماته وخت راکړی تر څو غله او خزانه يې ورپيدا کړم؛ او که ونسم کړای په دې ټاکلي وخت يې ورپيدا کړم دتل لپاره به ما بندي کړي. جميلې وويل: ناهيلۍ کېره مه. دڅو صندوقو پيدا کول خو څه ستونزه نده. ته خامخا بريالی کېږي. مگر تا د وزير د ښځي گوتمی پيدا نکړله؟ احمد وويل: جميلې! ما خو تاته ټوله کيسه وکړل. ولي باور نکوې

د هغې گوتمی پیدا کېدل د خدای (ج) په غوښتنه او مهربانی وه؛ خو دا پلا مسله ډېره توپیر لري، دا ځل نو هیڅ هیله نسته.

وروسته احمد لږ وچه خرما واخیستل او څلوېښت دانې یې وشمېرلې او په کوزه کې یې دننه واچولې او ویې ویل: زه هره شپه د دې خرما څخه یوه خرما خورم تر څو ښکاره سي چې څلوېښت ورځي مي په خلاسيډو دي.

یو کس د پاچا د خدمت گارانو څخه هم دهغو څلوېښتو کسو غلو غړی وو او د احمد او پاچا تر مابینځ خبري یې ټولي اورېدلي وې.

هغه په هغه شپه د غلو پټ ځای ته ورغی او دغلو مشر ته یې وویل: نن ورځ سهار یو پال کتونکی پاچا ته راغلی وو او ویل یې چې خزانه او غله په څلوېښتو ورځو کې پیدا کوي.

د غلو مشر وویل: کېدونې نده درواغ ئې ویلي یې؛ او کېدونې ده د سحر او جادو په واسطه دا کار وکولای سي. اوس باید ته خپل کالي بدل کړې او پټ د هغه پال کتونکي کور ته ورسې خبر تر لاسه کړې.

هغه شپه د پاچا خدمتگار د احمد د کور پر دیواله وروختی او د بام شاته پټ سو تر څو دهغوی خبري واوري.

په دې وخت کې احمد اوله خرما دکوزې سه راویستل ویې خورل او جمیلې ته ئې وویل: دا یې اولنی .

غله ددې خبري په اوریدو سره لرزې واخیست، داسي چې نژدې وو د بام د شاه څخه ولوېږي. وروسته ډېر ژر د غلو پټ ځای ته راستون

سو؛ او د غلو مشر ته يې وويل: دا پال کتونکی رشتيا هم حيرانوونکی
توان لري هغه بې له دې چې ما وويني پوهيدی چې زه دبام تر شاه يم
ما خپل په غوږو واوږېدل چې ويې ويل دا يې اولنی.

مشر وويل: کېدونې ده ناسم دي اوږېدلي يي. دپوره ډاډ دپاره دي سبا
مانښام ستاسره يو بل کس هم ولاړ سي.

دابله شپه د پاچا خدمتگار سره يو بل کس هم د غلو څخه ورسره
رالی (راغی) د احمد دکور دبام شاته؛ او دتيرې شپې غوندي يې د احمد
دی خبرو ته غوږ ونيوی، احمد دوهمه خرما وخورل او ويې ويل: دا يي
هم دوه!

غلو چې خپل لاس او پښې ورکي کړي وې ژر تر ژره دهغه ځای څخه
وتښتېدل او خپل تر پټ ځای په ځفاسته راغلل.

د پاچا خدمتگار د غلو مشر ته وويل: هغه پوهېدی چې موږ د بام شاه
ته دوه کسه پټ سوي يو؛ او ويې ويل دا يې هم دوه. دغلو مشر
وويل: زه خو باور نه کوم.

په دې خاطر دابله شپه د غلو دمشر په امر غله درې کسه ورغله
داغسي څلور، پنځه، شپږ، ... کسه ولاړل همدا مسئله روانه وه تر
دې چې څلوېښتمه شپه راوړسېدل او وار دغلو د مشر راوړسېدی.

هغه وويل: نن زه خپله هم ستاسو سره ځم.

په څلوېښتمه شپه ټول څلوېښت غله د احمد دکور پر بام راوختل تر
څو دهغه او بنځي خبري ئې واوري په دې حال کي احمد آخري خرما

چي په كوزه كي د ننه پته وه وروسته د څه مودې يې په غمجنه څېره راويستل ويې خورل؛ او په لور آواز يې وويل: دا يې هم څلوېښت. اوس يې شمېر پوره سو.

جميله يې څنگ ته كښېناستل او په مهرباني ئې وويل: احمده! ما وبخښه ما غلطي وكړه چي ستاسه مي وغوښتل ته پال وگورې. ما نبايد ته دې كار ته اړ كړي واي چي توان يې تا نه درلودى. ته بايد هغه واي چي وي.

احمد وويل: پروا نكوي. اوس كار سوى دى او بله چاره نلري. خپله هم په دى كار كي گرم يم ځكه په هغه چي اول لا پوه وم چي سم اوبښه كار ندئ بيا مي هم كوى. خير اوس دا خبري هيڅ گټه نلري.

په دې حال كي د دروازې رغ پورته سو. احمد سور اسوېلى ويست او ويې ويل: خامخا دپاچا كسان دي. په دې حال كي چي په بېره او رېږدېدو د دروازې پر خوا روان وو په لور آواز يې وويل: دېر ښه دېر ښه! رالم (راغلم). لږ صبر وكړئ؛ پوهېږم تاسو دڅه كار دپاره راغلي ياست. خو كله چي يې دروازه خلاسه كړله حيران سو څلوېښت كسه يې وليدل؛ چي ټولو د ده مخكي ځنگون وهلى او تندي يې پر مخكي ايښي دي.

دغلو مشر وويل: اى ستر پال كتونكي! البته چي ته پوهېږي. ځكه چي هيڅ يوشى ستاسو دسترگو څخه نسي كولاى پت سي؛ او تاسو د هر څه سه باخبرياست. مور ستاسو څخه غواړو چي زموږ راز ښكاره نكړئ.

احمد د دې سره چي په اول سر کي گنگس سوی وو خو پوهېدی چي دا څلوېښت کسان باید دپاچا د خزانې غله واوسي . په دې خاطر بي له سکوته يې وويل: ډير ښه! زه تاسو پاچا ته په لاس نه ورکوم. خو تاسو باید قول راکړی چي هغه صندوقونه چي تاسو د پاچا دمانې څخه غلا کړي دي بيرته خپل پر ځای ځای پر ځای کړئ.

دغلو مشر په زاری او عذرونو وويل: خامخا، مور ژر تر ژره دا کار ترسره کوو.

په دې حال کي مخکي له دې چي يو څلوېښتمه ورځ راورسېږي؛ غلو څلوېښت سره صندوقونه طلا او جواهر په پټه د پاچا مانې ته يوړل.

دابله ورځ سهار احمد پاچا ته رالی و پاچا ته يې وويل: گرانه پاچا هغسي چي مي درته قول درکړی وو پر وخت مي دا دی راغلم خو زما جادويي توان کم سوی يوازي کولای سم د صندوقانو (صندوقانو) او غلو څخه يو درته پیدا کړم د دواړو پیدا کول راته نکېدونی دی. اوس تاسو د دې دوو څخه کم يو غواړی؟ پاچا وويل: ښکاره ده چي صندوقونه غواړم! احمد وويل: ريښتيني د ناهيلېتوب ځای دی چي نسیم کولای د غلو پټ ځايونه هم پیدا کړم خو که ستاسو پرېکړه بدله سوه لکه سره غوري داسي درته تيار يم. پاچا وويل: هغه پرېږده، اوس ووايه زما خزانه چيري ده؟ تر څو ژر تر ژره خپل کسان ورولبړم.

احمد وويل: گرانه پاچا! اړتيا نسته دا كار وكړې وروسته د لاسو په
ښورولو يې دا وويل: اچي مچي لا ترچي او ويې ويل: اوس د دې كلمو په
ويلو سره ټول صندوقونه طلا او جواهرات خپل ځای ته راغلي.

پاچا د احمد سره ولاړی تر څو خپل خزانو وگوري. دا چي د پاچا سترگي
پر صندوقونو ولگېدې حيران سو په چيغه يې وويل: ريښتيا چي هم
تاسو ستر پال ليدونکی ياست. ددې ننه تاسي ځان د دې دربار غټ
پال کتونکی وبولی!

احمد ورته تعظيم وکړ او ويې ويل: گرانه پاچا، ستاسو دمهرباني
څخه مننه خو دا کار زما دپاره ناشونی دی ځکه چي ستاسو دخزانې
پيدا کول او بېرته خپل ځای ته راوړل ما ته ډېر سخت کار وو نوزه اړ
سوم ټوله توان او طاقت مي ولگوم او نور توان نلرم چي لکه مخکي
داسي وړاند وينه وکړم.

پاچا په ويرجن حال وويل: ښه ونسو! نوزه اوس تاته دوه برابره ډالی
درکوم. راسه او د دې دوه صندوقه ځان ته يوسه داسي احمد دښې
تجربې او ثروت چي ئې لاس ته راوړی وو د جميلي خواته راغی.

هغه پوهېدلی وو که خدای پاک وغواړي کولای سي ناشونی کار هم
شونی کړي خو انسانان بايد په لومړي قدم د کارو کي خطاگانې
پرېږدي او توبه وباسي.

پای

اخیستلیکونه

د ژباړل شوي کتاب نوم چېل گنج

خپروونکی: انتشارات صدر

دویم چاپ پسرلی ۱۳۹۱

بازنویس: حسن ناصري

Download from: aghalibrary.com